

(ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ)

ಬೇಕು ಎಂದು ವರ್ಕ್‌ಔಟ್ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆರೋಪಿಗಳು ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ತಡವೇಕೆ ಆಯಿತು? ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು ಏಕೆ ತಡವಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟರ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಯಾವತ್ತೂ ಬಹಳ ಭಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಖೂನಿ ಕೇಸುಗಳಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್‌ಪೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದ ಎಲರಪ್ಪ.—ಬಿಜಾಪುರ ಖೂನಿ ಕೇಸಿಗೂ ಈ ಕೇಸಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರಕೃತ ಕೇಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಡಿ. ಪೈ. ಎಸ್. ಪಿ. ಇನ್‌ಫ್ಯುಯೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಂಬುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರ ಕೈವಾಡವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಸೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೇಸು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸತ್ಯವಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿರಬಹುದು ಯಾವ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಈಗ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೃತ್ಯದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಜನರಲ್ಲಿ ಭೀತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫ್ಯುಯೆನ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಖೂನಿಗಳಾಗಿ ದ್ದರೂ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆಯದೆ ಇದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಎಚ್.ಪಾಟೀಲರು ಜರು ಉದ್ದೇಗವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಯಾವ ರೀತಿಯ ದೂರುಗಳು ಬಂದರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವರ ಪಕ್ಕದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿದುದರಿಂದಲೇ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ಜನರನ್ನು ರೊಚ್ಚಿಗೆಬ್ಬಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಮೈಮೇಲೆ ಹಾಕುವಂಥ ಮಾತಿ ನಿಂದಲೇ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳಾಗಿರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಸಹ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳು ಜರುಗದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಅಲ್ಲದೆ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಅವರು ಇನ್‌ಫ್ಯುಯೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದ ಎಲರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಯಾವ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೂ ಬೆಳಗಾಂಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ ಈ ಖೂನಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಹೆಸರು ತರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಅದುದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. Each case will have to be judged on its own merit. We should not bring any extraneous matter. That is my request to you.

Non-official Resolutions

re: Recommending the Government of India to conduct castewise census of the people in the State [Debates Continued]

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ರಾಮನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡರು ಏನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅನು

ಮೊದಲನೆಯ ಮಾದರಿ ಸಭೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತೋಚಿದಂಥ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1951ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಯಾವ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಯಾವ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ದರಿಂದ ನಾವು ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ವಿಳಿಗೆಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಯಾವ ಯಾವ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಲೇ ಆಗಿ ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಕೋಮಿನ ಜನ ಸರ್ಕಾರದ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ಬಹು ಜನರಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಶಂಕೆ ಮಾಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಅಪಖ್ಯಾತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯ ಜನ ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

10-00 A.M.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಯಾವ ವರ್ಗದ ಜನ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಂತರವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದಿಕ್ಕಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯ ನಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಉನ್ನತ ವರ್ಗದವರು ಆಯಾ ಪಕ್ಷದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ನಮಗಿಲ್ಲಾ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಮುವಾರು ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಂದಿರುವ ಶ್ರೀ ಹನುಮೇಗೌಡರವರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಜಾತಿಯ ನಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದು ತಪ್ಪಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ಜನತೆಗೆ ಏನು ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಇವುಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬರು ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರಬಹುದು, ಒಬ್ಬರು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇವಾ ವಾಚ್ಛರವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲಾ ನುಖ ಸಂತ್ಯುಗಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಾನು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೇ ಇಲ್ಲಿ ಅಲೇಕಸಾಂಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತರೆಯಮೇಲಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅರನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ವಕಾಲತ್ತು ಮಾಡಲು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೋ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಇಂದು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀವಿ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ದೇವತೆಯಂತೆ ಇಂದು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಫುಟ್ನಾಪುಯ್ಯ)

ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯೇ ಒಂದು ದೇಗುಲ ಹಾಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಂದು ನಮಗೆ ಧರ್ಮ ದೇವತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ನಾನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಾವು ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಾಗೂ ದೀನ ದಲಿತ ವರ್ಗದವರು ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ದೈವಾನ್ವಯಿಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ದೈವದೊಳಗೆ ಇಂದು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡದೇ ಇರುವಂತಹವರು ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯು ಇದ್ದರೆ ಹಾಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜನತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಸಿಗಬಹುದು. ಅಂತಹ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಬೇಕಾದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ನಮ್ಮ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಒಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯಾದವಳು ಯಾವ ರೀತಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರಕ್ಷಿಸಿ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾಳೋ ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯನ್ನೂ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿರುವವರು ತಾಯಿಯಂತೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದಲಾಗಿ ಸಮತ್ಯಗಳ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದೆರಡು ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಮತ್ಯಗಳೂ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರೆಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ದೂರೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಫುಟ್ನಾಪುಯ್ಯ.—ಇದನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಫುಟ್ನಾಪುಯ್ಯ.—ನನ್ನ ವಿತ್ತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫುಟ್ನಾಪುಯ್ಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಕೇವಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕರಿಗೇ ಅದಿದ್ರಾವಿಡರಿಗಿಂತ ಪುಯೋಜನಗಳ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ದೀನ ದಲಿತರಗಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಭಾವಿಸಿದಂತಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಅಲೆವಾರಿ ಜನಾಂಗದವರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಡಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅದಿ ದ್ರಾವಿಡರು ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತು ಭಾಗ ಜನ ಅವರೇ ಇವ್ವಾರನ್ನು ಪುನನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ತು, ಅಸ್ತತ್ಯರು ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ನಿರ್ದಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಲೆವಾರಿ ಜನ ಎಂದು ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಟ್ರೈಬಲ್ ಪೀಪಲ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಜನರೇ ಬೇರೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಫುಟ್ನಾಪುಯ್ಯ.—ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತತ್ಯರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಸ್ತತ್ಯರಲ್ಲದವರಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕರ್ಣಾಟಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಒದಗುತ್ತಿತ್ತು ಅದಿ ದ್ರಾವಿಡರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಇತಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ತು ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರದಂತೆ ಬೋವಿ ಜನಾಂಗದವರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಲಂಬಾಣಿ ಜನಗಳೂ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೂ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದಲಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೊಡನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಸೆನೇಟ್ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಜನರು ಇಂದು ಇರುವ ಬಿ. ಎ. ಎಸ್. ಹಾಗೂ ಇತರ ಉನ್ನತ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಏನೇನು ರಕ್ಷಣೆ ಇರಬೇಕು ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಆಗಬಾರದ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ತು ಹಾಗೂ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಇಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿವೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಒಂದು ನೋಟನ್ನು ಬರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ 345ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ನಾಲ್ಕನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ತು ಹಾಗೂ ಷೆಡ್ಯೂಲು ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಕುಪರ್ವತ್ ಕ್ಯಾಸ್ತುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಇದ್ದದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ರವರು ಕೂಡ ನೇರವಾಗಿ ನೇಮಿಸಬೇಕಾದ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಲಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸರಿಯಾದ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ನನಗೆ ಆಮರ ಒಪ್ಪಿಯನ್ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೇಳುವಂತೆ 16ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ನಾಲ್ಕನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯೂಷನ್‌ರ ಸೇಫ್‌ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳಿವೆಯೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವರುಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಾದಗಳು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹರಿಜನ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತು ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ತವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನಾವು 20-25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅಂಕಿ ಅಂಶವಿಡದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಇದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸಭೆ ಯಾರ ಉತ್ತರ ನಂಬಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾನು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೇಳಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಹರಿಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಶಾಸಕರಿಗಾಗಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು. ಈಗ ಕಮಿಷಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು, ಅದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗುವವನಕ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಂಜೇಗೌಡರಿಗಾಗಲಿ, ಸಭೆಗಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ, ಜನತೆಗಾಗಲಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಲುವು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಅತೀರ್ಪಾದದಿಂದ, ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸುಯೋಗದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ಆದೆಯೆಂದು ಹೊರಗೆ ಬಂತು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಬಂಧಿತವಾಗಿ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಲು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಹು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಸತ್ಪ್ರಜೆಯಾದ ನನಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತವೆ ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಲುಷಿತ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ಉಳಿದವರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿರ್ಣಯ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಕುರುಹು. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ನಮ್ಮತೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದುದು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದವರ ಒಂದು ಗುರುತು ಆಗಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಫೆಡರಲ್ ಕ್ಯಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಫೆಡರಲ್ ಟೈಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ನೊಮಿನೇಷನ್ ಟೈಬ್ ಸೆಮಿನೋಯಿಡ್ ಟೈಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಲಿ, ತಮ್ಮ ಮುಂಜ್ಞಾತರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಬಹಳ ದೈನಂದಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಬಹಳ ಅನುಭವ ಶಾಲಿಗಳು ರಾಜಯ್ಯನವರು, ದೀನದಲಿತ ಜನಾಂಗ, ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ಕರ್ಯಾಣ ಕೊಡ್ಲೆಸ್ಕರ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ, ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬಹಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅನುಭವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವಂಥ ಹಣ ಫೆಡರಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಮತ್ತು ಫೆಡರಲ್ ಟೈಬ್‌ನಿಗೆ ನೊಮಿನೇಷನ್ ಟೈಬ್ ಮತ್ತು ಸೆಮಿನೋಯಿಡ್ ಟೈಬ್‌ನಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಯಿತು ? ಆ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದರೂ ? ಬಂದಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಬೆಡ್‌ಲೋಗಿಕ ಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರೆಯಿತು ? ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿದ್ದಂಥ ಗರಿಬರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಷ್ಟುಪ್ಪು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ನಿಂತರು ? ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ರಾಜಯ್ಯನವರು ಬಿಟ್ಟರು ? ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರ ವಂಶಸ್ಥರು ದೀನದಲಿತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಟ್ಟುಕಾದರು. ಎಳೆದು ಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಾಯಶಃ ಹಿರಿಯ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಸಭೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ದೈನಂದಿನ ತಮ್ಮ ಮುಂಜ್ಞಾತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಜಾತಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಮಂಟಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಎದ್ದರು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಯಾವ ಜಾತಿಯ ಹುಟ್ಟುಗೂ ಅಂಜಿದ ರೀತಿ ಇದೆ. ಯಾವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಎದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ವಕ್ಕಲಿಗರ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಜಾತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವ ಕೊಡುವವನಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರು ಇದ್ದರೆ, ಅಶ್ವಿನಿಲತೆಯಿಂದ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೇಳುವನು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾನು ಈ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪರ್ಸನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಂತೆ ನಾವು ನೀವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಜನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದವರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಮಾಡಿತಕ್ಕ ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನೀವು ಕಣ್ಣಿರು ಇದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ತಿಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಆನ್ ಆಕೌಂಟ್‌ನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ತೆಗೆದು ನೋಡಿ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಾನ್ ಫೆಡರಲ್ ಕ್ಯಾಪ್‌ಗೆ ಆರೋ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು.

Funds specifically provided for the purpose of amelioration of scheduled castes and scheduled tribes as sanctioned by the Legislature shall not be diverted for other purposes. If they are diverted, it is not only improper but it is unconstitutional. ಫೆಡರಲ್ ಕ್ಯಾಪ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ನಾನ್ ಫೆಡರಲ್ ಕ್ಯಾಪ್‌ಗೆ ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರು ಹಾಸ್ಟರ್ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ

ಕಡೆ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಜಾತಿವಾದ ಅಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ರಾಜಯ್ಯ ನವರು ಹರಿಜನರ ಪರವಾಗಿ ಪೋಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಹರಿಜನರ ಪರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಏನುಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಿ ತರಬಾಗುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರನ್ನು ಹೆರೇಡ್ ಮಾಡಿ. ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರು ಅಧಿಕಾರಬಿಟ್ಟು ಆಜ್ಞೆ ಹೊಗಿ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲರುವ ಶಾಸಕರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರು, ಅವರು ಅವರ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದಂಥ ಜನ ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಹೇಗೆ ಹರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾಡಿದ ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾದ ಪರಿಶ್ರಮವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಕೃಷ್ಣರಾವ್.—ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕು. ರಾಜಯ್ಯ ನವರು ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ನಾನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾದೀತು. ಹರಿಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಯ್ಯನವರನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಿದನೇ ಹೊರತು, ರಾಜಯ್ಯ ನವರೇ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ, 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಖೋತಾ ಹಾಕಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆರೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ತೆಗೆದುನೋಡಿ, ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೊನ್ನೆ ಕೂಡ ಒಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್‌ಗೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಹೊರತು ಸಭೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮೊನ್ನೆ ಒಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದು ಯಾವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಅದು ಪರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಸಭೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸೌಮ್ಯದ ಮಾತು ಅದರೂ ಕೂಡ ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯಾದ ಮಾತು. ಈ ಸಭೆಗೇ ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯಾದ ಮಾತು. ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ಒಟ್ ಆನ್ ಅಕೌಂಟ್ ವ್ಯಾಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಸರಿಸಿಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ನೂಕನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಸಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವೇಶದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಾರದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂದು ತಮಿಲ್ಲ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—May I make a respectful submission to the Chair. As far as possible let us try to avoid personal references, whoever it is, whatever it is, because the discussion may be strayed away from the main issue. I would therefore request the Chair to

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

give a directive to the House to see that the discussion goes on strictly according to the subject we have on hand.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಬದ್ಧಿಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ತಪ್ಪು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನೇ ಹೊರತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆರ್ಡರ್‌ನಿಂದ ತಪ್ಪು ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಆಗಿಲ್ಲ. ಪೆಡ್ಲೊರ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸೆಲ್ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಏನು ವಿಷಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟನೇ ಹೊರತು ನಾನು ಅವೇಶದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಭೆಯು ಘನತೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ, ಬಹಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಲಿಟರರಿ ರಾಂಗ್‌ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸಭೆಯು ಘನತೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪರಸರ್ವರ್ ಆಗಿ ನಮಗೆ ಮನ ನೋಡಿಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಎರಡು ವಾದಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಯಾವ ವಿಷಯ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಆಗಲ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿಸಿದರು ಆದರಿಂದ ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅವರು ದೊಡ್ಡವರು ಆಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಚುಚ್ಚುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಆಡದೆ ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿಸದ ರೀತಿ ಸಭೆ ನಡೆದು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಅಲ್ಪ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅನುಭವ, ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾಯಶಃ ತಮ್ಮ ಸಮ ಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ವಿಷಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅರಿವು ಆದರೂ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಜ್ಞತೆ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ವಿನಾಕಾರಣ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಉದ್ದೇಗದ ವಾಗ್‌ಮಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹೃದಯವನ್ನು ಕಲೆದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪುಷ್ಪವಾದ ಚಿತ್ರ ಈ ಸಭೆಗೆ ಅರಿವು ಆಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮತೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ವಕ್ರಲಿಂಗವಾಗಿ ಜೇರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಸರಿದೂಗಿಕೊಂಡು ಹಿರಿಯ ಅನುಭವಿಗಳು ಸಹನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ನಮ್ಮತೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

[MR. CHAIRMAN (SRI S. M. SHEERANALI CHANDRASHEKAR) in the Chair]

ಇತರ ಜನಾಂಗದ ಹಿರಿಯ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ವೋದರರಿಗೆ ನಾನು ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕೋಮಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಆದರೂ ಸಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಪದವಿ ನಿಕ್ಕಿದಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಬರೀ ತನ್ನ ಒಂದೇ ಕೋಮನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿವೇಕ ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ದುರಾದೃಷ್ಟವೇ ಸರಿ. ಒಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಆತನ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕೋಮಿನವರೂ ನೋಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎ. ಜೋಗಣ್ಣನವರ್.—ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆಗಿರುವ ಮಾತು ಅಡ್ಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಸಭೆಯ ವಾನಸ್ಸನ್ನು ಕಲಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ದೊಡ್ಡ ಮಾತು ಆಗುತ್ತದೆ.

ಚೇರ್ಮನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿಯೂ ಈಗ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಯಾವ ಅಪಾದನೆ ಆಗಲಿ ಯಾರನ್ನು ಕುರಿತಾಗಲಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜನ ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ, ಆ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಎಷ್ಟು, ಗಂಡು ಎಷ್ಟು, ಅವರಲ್ಲಿ ಎದ್ದಾವಂತರು ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಇರುವವರು ಎಷ್ಟು ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗುರುತು ಹಾಕಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಬಂದಾಗ ವರಮಾನದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಬರ್ಚು ಕಳೆದು ನೀವೇ ವರಮಾನ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ಆಳತೆಗೋಲು ಯಾವುದು ? ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಇದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವರಮಾನ ಅಷ್ಟಿರಾಗಿ ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎರ್ರಾ ಜನಾಂಗ ದೊ ಒಂದು ಕೂಗು ಇದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲೂ ಕೇವಲ ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಮುಂದಿದ್ದಾರೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದಂಥ ಜನ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

10-30 A. M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಕಬಾಡಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಸಲಹೆ ಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವಿಲ್ಲ.

ಚೇರ್ಮನ್.—ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ರಾಘೋಡ್‌ರವರು ಆಗಿನಿಂದಲೂ ನೋಟ್‌ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಿಜರಿ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವರು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿರಿಯರು ಬಂದಾಗ ವಿವಾಕಾರಣ ಸಭೆಯ ಕಾಲನ್ನು ಅವರೇ ನಾಂಗುತ್ತಾರೆ, ಆ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನವಾದ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾರಾದೂ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೈಕಿಯಾರು ಆ ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ನಮಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಜವಾಬು ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಆಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಯಾರು ಈ ಸಭೆಯ ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಜವಾಬು ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚೇರ್ಮನ್.—ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜಂಟಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಶ್ರೀ ರಾಘೋಡ್‌ರವರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಂಬಂದ ಪಟ್ಟವರು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಘೋಡ್‌ರವರು ಬರೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿ ಜನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಗುರುತನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ)

ಈ ಸಭೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನಾದರೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರವನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri DODDATHIMMAIAH (Gulur).—Mr. Speaker Sir, I rise to support the resolution moved by my hon. friend Mr. Hanume Gowda. As you know our country is a caste-ridden country; our traditions; our shastras and epics, all have rather in a way created or contributed for the creations of castes. But inspite of several castes in our country, we find that our country has produced great men and there were great men in all castes whether low caste or high caste. Although there are castes and people considered the castes to be low and high, there are great men who fought against casteism and who wanted the people to rise above casteism; they wanted that the caste system should vanish and people should feel that they are all sons of Bharathmatha. Take for example, Mahatma Gandhi, Basavanna etc., they fought against casteism. But inspite of all this we see to-day that casteism exist and it has its impact in all our human activities in all fields. Unfortunately, whether it is right or wrong, the higher caste people because of their advantageous position exploited the so-called low caste people who were ignorant and illiterate. I do not blame the high caste people because the circumstances were such and in such circumstances anybody will try to exploit the weaker people. It is not so only here, but also in the whole world. If India were to be a literate, strong and conscious country English people would not have conquered our country and ruled our country for more than 150 years. Naturally the high caste people took advantage of the circumstances and exploited the lower caste people and to-day we see that the same tradition, in some way or the other, is continuing. We cannot blame anybody for this. My only request is that we have to approach this problem in a realistic way. To-day the Indian Constitution says that this country is a secular country; we should preach secularism, there is no caste or creed and Indians are big exponents of profounding these ideals. But in practice, they find it very difficult because our society and traditions are such and we have been brought up in such circumstances. We are experts in teaching or preaching philosophy but not in practising it. Our mentality is only to preach philosophy but practise hypocrisy. After attainment of independence our country is trying its best to go in a secular way and to abolish casteism. For example, even in the Constitution they have incorporated that observance of untouchability is punishable and there is no caste or creed. But what do we see to-day. In every field of our activities we see casteism playing its role. But you cannot blame anybody. However educated one may be, however extensively one might have travelled in the whole world and understood the philosophy of the

world, still, when he returns to his homeland his mentality will be the same, i.e. to preach philosophy but not practise it or to follow casteism. Suppose I am in a higher position I will always think of helping my own people; suppose I am an harijan I may have also done like that if I had power and position. This is what I feel. But what is the good, what is the benefit of our education and of our Gandhian principles and all that? Why do we study these things? We study them to put them into practice. Why don't we try to put them into practice? Let alone the uneducated masses in the villages, even the educated people do not allow the Harijans to get into a Hostel or permit them to draw water from a well. The educated caste Hindus do not show tolerance towards educated Harijans and treat them as their equals. There are many instances in the country where the caste Hindus do not give equal treatment to the Harijans however highly educated they might be and however highly cultured they might be. This is the psychology of the caste as such. The moment they hear that he is a Harijan, the degree of respect with which he has to be respected, goes down automatically. Nobody should ignore this fact. This mentality has come from centuries. I therefore feel that we will have to approach this problem in a realistic way. One has to realise that there are many castes in this country and if some caste in the name of oneness and in the name of unity prospers and other castes are at the low level, that does not mean that the country has progressed. Since many years, in the name of religion, in the name of oneness and in the name of unity of this country, some sections of the people are exploited by the higher sections of the people. This fact has to be recognised and this has to be understood without any reservation.

If every caste were to progress and rise to the level of other castes, we have to give them certain privileges—suppressed and the weaker sections of the society. When I say weaker sections of the society, I mean the poorer sections of the society; they should be given certain weightage and privileges according to caste itself. Otherwise in the name of weaker sections of the people, in the name of backward classes and even in the name of backward classes the higher castes will exploit the weaker sections of the low-caste and the backward sections of the low caste. Therefore, as suggested by my friend, I suggest that castewise census should be taken in the State. This would be conducive for the progress of the entire society. If every community progresses and if every caste progresses, that means there is collective progress of the entire State. Other friends might view this suggestion as a narrow idea, not befitting to the modern circumstances, but in reality what is happening to day is that in the name of caste certain communities have monopolised the privileges. My friend Sri Puttaswami Gowda has stated that among the Scheduled Castes certain sections of the community have monopolised the privileges. If it is true, I really oppose it and it is very bad of the Harijans to

(SRI DODDATHIMMAIAH)

have monopolised all the privileges given to the Scheduled Castes. I plead that caste census should be taken even among the Scheduled Castes and the facilities given by the Government should be earmarked in proportion to the population of each community amongst the Scheduled Castes. Let me admit frankly that we have got right and left amongst the Scheduled Castes. We ourselves quarrel. There are Bovies among the Scheduled Castes even though they are untouchables but still they are termed as Scheduled Castes and they take pleasure to remain with the Scheduled Castes. If we monopolise all the privileges at the cost of Lambanias and the Bovies, it is very wrong. As far as my knowledge goes, I think, we have not monopolised any of the privileges. On the other hand, it is the minority which is enjoying everything. Supposing in the P.S.C. if five vacancies are reserved for the Scheduled Castes, all the five vacancies go to the Bovies—though they are untouchables. I would therefore plead that census should be taken according to the castes and let the Government give them facilities according to the population of each community. Then only all the Scheduled Castes people would have progressed. In this country one has to make a realistic approach to this problem and if they want the country to progress, the progress should take place according to the caste. We will have to enumerate the caste according to the population and give them encouragement to come forward and fight for their own upliftment. However high our ideals might be, unless we work in the right direction, we cannot achieve progress. In the name of Harijans, some higher sections among the Scheduled Castes have monopolised everything for themselves. That is also a fact.

The Backward Class Commission is trying to find out which are the communities which are backward. To some extent, I do not agree with the approach of the Commission. The Commission has to enumerate the poorer classes amongst the backward classes. There are poor people amongst the Brahmins; there are poor people amongst the Lingayats and Vokkaligas. The population of the poorer sections of the people in each community and according to their population let them be given encouragements and facilities. Then only each community could progress. If each community progresses, then the society progresses and when society progresses, the country will progress. But there is the question of merit; if we go according to the caste, the merit would suffer. For example technical jobs cannot be given to those who are not qualified to certain highly technical jobs. For the post of a pilot you cannot prefer a candidate who is a third class. If he is given a chance, there will be air crash somewhere. Therefore for certain technical jobs, we will have to rise above caste. Unfortunately, after independence, the people at the helm of affairs

who are charged with the responsibility of making selection of candidates for certain posts, have created an impression that they have not done justice under the cover of merit even for small jobs. My hon. friend—Sri Banakar has moved a resolution to the effect that these Departmental Committees for recruitment should not be the monopoly of officers because they do not do justice and that therefore he has pleaded for associating some legislators on those committees. I think he is trying to move such a resolution in the party-meeting. This is a sort of mentality prevailing in this country. This is very unfortunate and nobody can be blamed for this state of affair. Therefore we must seek a realistic approach to this problem. The right approach according to my thinking is that we should take census according to the castes and give help to the extent each caste is backward or each caste is poor, then alone you will be able to raise the standard of living of each community and thereby achieving the progress of the country. This is my firm opinion. I strongly support the resolution moved by my friend—Sri Hanume Gowda.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೊಡಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ: ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬಾನಗೇ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಗಣತೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಜಾತಿಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಈಗ ಏನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ—ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಯಾರೂ ಈ ಜಾತಿ ಆ ಜಾತಿ ಎಂದು ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಮಾನವ ಜನಾಂಗ ಒಂದು ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಗಂಡು, ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಣ್ಣು. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಾನವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಒಂದು 'ಹ್ಯಾಪ್ಸ್' ಇನ್ನೊಂದು 'ಹ್ಯಾಪ್‌ನಾಟ್ಸ್' ಈ ಎರಡು ಜಾತಿಗಳು ಮಾನವನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪರ್ಚುಯರಿಂಗ್ ಅರ್ಜಿ ಕರ್ನಾಟಕ:— 15 ಮತ್ತು 46ರಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್‌ಗೆ ಏನು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಅದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದ್ಧವಾದ ವಿಧಾನ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾವು ಬೇರೆ ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯು ನಿಲುವು ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಈ ಸದನ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಈಗಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೆನ್ಸಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯೇ ಎನಿಸುವ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಪುರಾತನ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜಾತಿಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗಿವೆ. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನಗಳೂ ದೊರೆತಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಹಲವಾರು ಜಾತಿಗಳು ನೆಹರೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೆಹರುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಈಗ ಈ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಬೀಸಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಈ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದೊಂದು ಕೋಮನ್‌ಲೈ ಕೆಲವೇ ಪಟ್ಟಭದ್ರ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಜನರು ಇರುತ್ತಿದ್ದುದು ತಪ್ಪಿ ಈಗ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳು ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಇಂದಿರಾ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗಿ ಹೊಸ ಮಕ್ಕಳು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಕಂಡಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಕೋಮುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಮನೆತನಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಜನಾಂಗಗಳೆಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜಯ ಕೆಲವೇ ಮನೆತನದವರಿಗೆ ಅವು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದವು. ಹೀಗಾಗಿ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇನಿದ್ದವು ಅವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಂದು ಸಮಭಾಗವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗದೆ ಕೆಲವೇ ಮನೆತನಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದವು. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂದು ಪ್ರತಿ ಜಾತಿಯಲ್ಲೂ ಬಡವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಡವರಾಗಿ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲೂ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ಜಾತಿಗಳು ಯಾವಾಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದವು? ಇವುಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಭೂತ ಕಾರಣವೆಂದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬಲ್ಲರೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಈ ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಂದೋಳವ ಪುರವಾದದ್ದು ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿದ ಕೋಮುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎತ್ತಿದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶ ಇದು. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಮನೆತನಗಳವರು ಷಟ್ಪದ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದವರನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇವರನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಪುರುಷಾಯಿತು. ಆಗ ಅದರ ಗುರಿಯೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದು ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳ ಮೇಲೂ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ಗಿಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಇವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ಹರಿಜನ ಗಿಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರೇನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡಿಯಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಂಗಡದ ಜನರನ್ನು ಮೆಲಕ್ಕೆತ್ತಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಪೆಡೊಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತರಾದರೆ ಇನ್ನು ಅನೇಕರು ಬಡವರು ಬಡವರಾಗೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆಲ್ಲದೆ ಈ ಜಾತಿ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಒಳಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಮನೆತನಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಒಂದು ಷಟ್ಪದ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದು ಆ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಬಡವರಾಗೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ 25 ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ—ರಡ್ಡಿಗರು, ಗಂಗೆಗಾರರು, ಪುರಸು ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಹೀಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಲಿಂಗಾಯತರಲ್ಲೂ ಕೂಡ—ಸಾಡು, ಬಣಜಿಗ ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಒಳಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಆಮೇಲೆ ನಾಯಡು ಜಾತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನೂರಾರು ಪಂಗಡ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಜಾತಿಯನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳಿವೆ, ಒಂದು ಪಂಗಡ ಜಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು, ಅದಿರುವವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಗದವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾತಿವಾದಿಗಳು, ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯುವರು. ಇವತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಶೇರನಾಳ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಹಿಂತೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದು ಅಂತರ ಜಾತಿ ವಿವಾಹವಾದ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜಾತಿವಾದ ಅಳಿಸಿಹೋಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವ ಅವರು ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಥವಾ ಹರಿಜನರ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯುವುದು.

11-00 A.M.

ಥೇಮನ್.—ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದ ಅರ್ಥ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 30 ರಷ್ಟು

ಹುಡುಗನನ್ನು ಮಿಸರಾಗಿದಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ. ನಾನೂ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಇತರ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಮತ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವರು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಹೇಳುವವರು ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದು. ಹೇಳುವುದೊಂದು ಮಾಡುವುದೊಂದು ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಜನರ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೊಬ್ಬ ಯಾರು ಉತ್ತಮವಾದ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶೋ ಅವರು ನಿಜವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇಲುಪಂಕ್ತಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಗುಣ ನಡತೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮಾನವ ತಿನ್ನುವುದು, ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ತಿಳಿದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸೆನ್ಸಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈಗ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಮೀನು ಚಿಕ್ಕ ಮೀನನ್ನು ತಿನ್ನುವವಾಗೆ ಕೆಲವರು ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಯಾರು ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯುವುದು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ನಾನು ಪೊಲೀಸರ ಸಪ್ಲರ್ ಆಗಿ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ವರಮಾನ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಆ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಕ್ಕಳ ಶಾರಾ ಫೀಜಿಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ; ಸೀಟು ಪಡೆಯಲು ನನಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲೂ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಲಭಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಈಗ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೊರಡಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ? ಅನೇಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಸಚ್ಚಿದ್ಧ ಹಿತಗಳು ಒಂದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಹರಿಜನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನಾದರೂ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಗುಡಿಸಲನ್ನಡ್ಡುವರು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಸಬಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದುವರಿಂದ ಯಾರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಜಾತಿಯ ಇತರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ; ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಕೆಲವು ಮನೆತನದವರಿಗೇ ಮಿಸರಾಗಿರುವುದು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(Madam Speaker in the Chair)

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲೂ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಸೌಲಭ್ಯ, ಅರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ, ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಲಿ ವಕ್ಕಲಿಗರಾಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವಿರೋ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗವಲ್ಲೂ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬರೆ ಜಾತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯೆಡಬಾರದು, ಯಾರು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಇದು ನಿರ್ವಿವಾದ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಾನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲರತ್ತಂಥ ಸುಮಾರು 23 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಅನೇಕ ಸಂಸಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಇಂದು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಅನೇಕರು ಜಾತಿಯ ಸರ್ವಿಫಿಕ್ಯೆಟ್‌ಗಾಗಿ ಮತ್ತು ವರಮಾನದ ಸರ್ವಿಫಿಕ್ಯೆಟ್‌ಗಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ದಿನವೂ 30-40 ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಬರುವವರ ಪೈಕಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಲಕ್ಷಾಧೀಶ್ವರರು ಸಹ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಸಹ ಜಾತಿಯ ಸರ್ವಿಫಿಕ್ಯೆಟ್ ಮತ್ತು ವರಮಾನದ ಸರ್ವಿಫಿಕ್ಯೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಇಂದು ಹರಿಜನರಲ್ಲದವರು ಸಹ ತಾವು ಹರಿಜನರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸರ್ವಿಫಿಕ್ಯೆಟ್‌ಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಸರ್ವಿಫಿಕ್ಯೆಟ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೋಮುವಾರು ಜನಗಣತಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಸರ್ವಿಫಿಕ್ಯೆಟ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಒಂದು ಸಲ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಪೆಟ್ಟಿ ಬಸ್‌ನೇಸ್‌ಮನ್ ಒಬ್ಬರು ಬಂದು 800 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವರಮಾನದ ಸರ್ವಿಫಿಕ್ಯೆಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ 11 ಜನ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಲು 30 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ 6 ಜನರಿಗೆ 180 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಯಿತು. ಮನೆಬಾಡಿಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಸಹ ತಿಂಗಳ ಬಿರ್ಚ್ 200 ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು ; ಅಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2400 ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು ; ಸರ್ವಿಫಿಕ್ಯೆಟ್ ಕೇಳಲು ಬಂದವರಿಗೆ ಈ ರೆಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು 800 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ವಿಫಿಕ್ಯೆಟ್ ಕೊಡಲ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದು ಒಂದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವರು ಹರಿಜನರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಹರಿಜನರು ಎಂದು ಸರ್ವಿಫಿಕ್ಯೆಟ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಿಗತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೋಮುವಾರು ಜನಗಣತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ; ಆದರೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಬಹುದು ; ಆದರೆ ಇಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ ; ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದವರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಹರಿಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮುಂದುವರಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹವರು ಸಹ ತಾವು ಬಡವರು ಎಂದು ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ತಾವು ಜಾತಿಪದ್ಧತಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ; ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಆಸೆಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ; ಒಬ್ಬ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರುವುದು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ; ಮತ್ತೊಂದು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ; ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಜಾತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಆ ಜಾತಿಯವರನ್ನೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ; ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವವರು ಸಹ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಂದು ;

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಅವರು ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ; ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ; ಅವರನ್ನು ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ;

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ; ಏನೆಂದರೆ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರಿಗಿಂತ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯನೆಂಬುದು ಅವರಿಗೂ

ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು 6 ಸಲ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಎಲಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಲೀಡರ್ ಸಹ ಆಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಸಹ ಇತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜಾತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಲೀಡರ್ ಆಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿ ದಿರಿ; ಆ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟರೋ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ನನಗೆ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ; ನಾನು ಜಾತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ; ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರ ಬೆಂಬಲ ನನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಿಟ್ಟುಮೇಲೂ ಸಹ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತ 4 ಜನರೂ ಸೇರಿ ನನ್ನ ಪ್ಲಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಜಾತಿವಾದವನ್ನು ಬಿಡಿತವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು; ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಅದನ್ನು ಸರ್‌ಸರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟರೂ ಸಹ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಿಟಲರ್ ಅಥವಾ ಮಸ್ಲೋನಿ ಅದಳಿತ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ನಡೆವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಬಂದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ;

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸೆನ್‌ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ; ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ;

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಜಾತಿವಾರು ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಂಥ ವ್ಯವಹಾರ ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ದೆಹಲಿಗೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯೂ ಸಹ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಜಾತಿವಾದ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಹುದ್ದೆ ಇವೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಜಾತಿವಾದವನ್ನು ಅಡ್ಡ ತರಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ಯಾರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೋ ಅಂತ ಹವರಿಗೆ ಜಾತಿ ನೋಡದೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಜಾತಿವಾದವನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕೆಡುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಈಗಲೇ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಕೊಂಡು, ದೇಶದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತು ಕೆಲವರ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಲೈನ್, ಟೀಚಿಂಗ್ ಲೈನ್, ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೂಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೆರಿಟ್‌ಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಜಾತಿಯಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಉಳಿದ ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಜಾತಿಯಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ದೂರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಯೊಡ್ಡೆ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಫೆಡೊರ್ ಕ್ಯಾನ್‌ನವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಪಂಗಡಗಳವರು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನ್ಯತ್ಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಫೆಡೊರ್ ಕ್ಯಾನ್ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಆಗಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೀಡರ್‌ಶಿಪ್ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇರುತ್ತದೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲ. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಅನುಕೂಲಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಜನರನ್ನಾಗಿ ಅನುಕೂಲಗಳು ಬರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಜಾತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳು ಬರಕೂಡದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೆಲವೇ ಜನರ ಮನುಷ್ಯತೆಯಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಹಿಂದುಳಿದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಮುಂದುವರಿದವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಹಾಕಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನವಿರುವವರಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅನುಕೂಲಸ್ವರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಬಡವರಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ನಾನು ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಡವ ಬಡವನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅನುಕೂಲಸ್ವ ಅನುಕೂಲಸ್ವನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಾತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಕೂಡದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅನುಕೂಲ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸಹಾಯಗಳು ಏನಿವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಡವರಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಒರ್ಬರೂ ಮಾಡಲಿ. ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅನಾಟಕವಿಲ್ಲದವರನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಅವರು ಊಟ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ತಿಂದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ತೊಳೆದಿದ್ದಾಳೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆತರಕ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಮುಂದೆ ಬಾರದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಕಾರಣ. ಅವರು ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಆಶೆ ಪಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ನಿನವರಿಗೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಟೈಪೈರೈಟಿಂಗ್ ಪಾರ್ಕ್ ಹೌಸ್ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ 250 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಯಾಲರ್ ಷಿಪ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಅಡ್ವಿಷನ್ ಫಾರಂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ದಿವಸ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಸ್ಯಾಲರ್ ಷಿಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದಿವಸ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನು 450 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಯಾಲರ್ ಷಿಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗುತ್ತಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. 250 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಯಾಲರ್ ಷಿಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಜನ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಟೈಪೈರೈಟಿಂಗ್ ಪಾರ್ಕ್ ಹೌಸ್ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜನರೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ

ಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಜಾತಿಯ ವಿಂಗಡಣೆಯೇ ಬೇರೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತ ಜನಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಹುಟ್ಟಿರಲಿ, ಯಾವ ತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಜಾತಿ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿಯದೆ ಇರುವಂತಹ ಜನರದ್ದೇ ಒಂದು ಜಾತಿ. ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಹುಟ್ಟಿದುದಿನಿಂದ ಯಾರು ಮೇಲೆ ಬಾರದೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಮೇಲೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ತಲಪಿಲ್ಲ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಯಾರೂ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ದಿವಸ ಏನಾದರೂ ಜಾತಿಯ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸವಲತ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈ ನಿರೋಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವರ್ಗ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಾನು ಕಟುವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಸ್ಥಾಯಿ ಮುಂದೆ ಪುನಃ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಂದಾಗ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮತೀಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದೇಶವನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಂತಹ ತೀರ್ಮಾನ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಯಾವ ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದರೋ, ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದೇಶ, ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ದೇಶ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಪಂಗಡವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಛಿದ್ರ ಛಿದ್ರವಾಗಿ ವಂಚಿದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಪುನಃ ಮಾಡಬೇಕೇ? ಇಂಥ ಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಒಂದು ದೇಶ, ವಕ್ತುಲರಿಗೆ ಒಂದು ದೇಶ ಮತ್ತು ಲಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಭದ್ರವಾಗಿ. ನಾವು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಅತ್ಯಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡೋಣ. ಒಂದು ಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಷ್ಟಾನ ಮತ್ತು ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೆನ್ಸಸ್ ಮಾಡೋಣ. ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸವಲತ್ತುಗಳು ತಲಪಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ವಿರಾಮ ಹಾಕೋಣ. ಯಾರು ಜಗತ್ತಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ತೋರಿಸೋಣ. ಇಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. 25 ವರ್ಷವಾದರೂ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಜಾತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ನಾಚಿಕೆ ಪಡತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿ ಏನು, ನಿಮ್ಮ ಕುಲ ಯಾವುದು ಇವೇ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವನು ಏನಾದರೂ ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಂಥ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೇಕೆಂದು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಯೇ? ಹುಟ್ಟು ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಒಂದು 'ಏನಿಚೆನ್ಸ್' ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಎಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಹುಟ್ಟಿನ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟ ಪಡಬೇಕು? ನರಕ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೇ ಆಗಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ತಾನು ಪ್ರತಿಭಾವಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಗದೆ ಕೆಲಸರು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಅವನಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆತನ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಜನ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗದೆ, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಕಾನು ಆಗಿದೆ. ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕವನ ಕೆಲವು ಎಳೆತುತಕ್ಕಂತಹ ಧೋರಣೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದು. ಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಯನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಗೊತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಡ್ರೈವರ್ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್)

ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ, ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರಿಗೆ, ಬೈಕ್ ಯಾವುದು, ಗೇರು ಯಾವುದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆಯೇಕೆಲವು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಹುಡ್ಡುಗಳಿಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಿವರ್ವೇಶನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂತರಜಾತಿ ವಿವಾಹ ಯಾರು ಆಗುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸಹ ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಹರಿಜನ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ನನ್ನ ಮಗಳು ಹರಿಜನರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಾದರೆ, ಅದು ಅವರವರ ಇಷ್ಟ, ಮತ್ತು ನನಗೂ ಸಂತೋಷವೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಜಾತಿಯ ವಿಂಗಡಣೆಗಳು ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದು ಇದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರು ನನ್ನನ್ನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಯಾರಾದರೂ ಹೊರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪೋಷಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ತರ ವಿಶೇಷ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಹರಿಜನ ಕೇರಿಯ ಪೋಷಣ್ಣೆ, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೋಷಣ್ಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಫಿಲಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ತಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾನು ಊಟ ಸಹ ಮಾಡದೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು ಭಾರತ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಚರಿತ್ರೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಭಾವನೆಯೇ ಬೇರೆ. ಇಂಥ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ತೊಡೆದು ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೋಣೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೋಣೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಜಾತ್ಯತೀತ ಸಮಾಜವಾದ. ಎಲ್ಲಾ ತತ್ವಗಳೂ ಪಕ್ಷದ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತತ್ವಗಳೇ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾಜವಾದ, ಜಾತ್ಯತೀತ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಿವಿಗೆ ರಂಗ್ ಆಗತಕ್ಕ ಸ್ಲೋಗನ್‌ಗಳು. ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದವರು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಹೇಳದೇ ಇದ್ದವರು ಪಾತಿಗಳು. ಇಂತಹ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಪ್ಪುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ನಾವು ಕೊಂಡವಾದರೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆಂದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೊನ್ನೆ. ಪಕ್ಷದ ಭಯ ಅತಿಯಾಗಿ ಜಾತಿ ವಂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಜಾತಿಯವನೇ ಆಗಲಿ ಅವನು ಸೋಲತರ ಹೋಗಲಿ, ಅವನ ಕಡೆಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತು ನಿಲ್ಲಸೋಣ. ಅವನು ಲಿಂಗಾಯತನವನಾಗಲಿ, ಮಹಮದೀಯನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಜಾತಿಯವನೇ ಆಗಲಿ, ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಹೇಳುವ ತತ್ವ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಂತರಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ನವಭಾರತವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. We own our existence to them. We know it ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರು ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ಒಬ್ಬ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ನಾನು ನನ್ನ ಮತದ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಜಾತಿಯ ದುರಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಟೀಕಿಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದನಂತರ, ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಇಡೀ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯಾವ ಕುಲ, ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ತಪ್ಪು. ನಮಗೆ ಬರೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಲಿಂಗಾಯತರು, ಹರಿಜನರು ಮಾತ್ರ ಒಬ್ಬ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದವರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತಾವು ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ? ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಮೇರಿಕನ್ನರಿಗೆ ನೀಗೊಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ ? ನೀವು ಅಮೇರಿಕನ್ನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇವತ್ತು ಈ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಅಮೇರಿಕಾದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಕಲರ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಫರೆನ್ಸ್ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಲ್ಲವಷ್ಟೇ. ಅಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಎನ್ನುವ ಸಿಟಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಅಪ್ಪಿಕದವರು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದವರು ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀಗ್ರೋಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಕಾಣುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಶ್ವರೈವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಕ್ಲೀನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಇವತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ನಾವು ಜಾತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಸಬಾರದು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನೆನಪು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಉಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀರೂ ಸಹ ಕುಡಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಎಲ್ಲೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಕಾಲ ಅಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ, ಗೌರವ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಅವೆಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಗೌರವ ಇತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತಿನ್ನುತ್ತೇವೆ ಎದುರಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಜಾತಿಯನ್ನು ಮಾರೆಯವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಜಾತಿ? ನನ್ನ ಕುಲದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೌರವ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿದೆ. ಆನುಚಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಗೆ, ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಾತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, ಕೇವಲ ನನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ವಂತ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಈ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ವಿಷಿಯಸ್ ಸರ್ಕರ್ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ಮಾಡಲು ಹೋಗಬಾರದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ತಾವು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬದರಿನಾರಾಯಣ್ ಜಾತಿಯವರೆಂದು ನನಗೆ ಮನಸ್ಸಾರೆ ವಿವಾಹ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನನ್ನದು ನಾನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗ ಈ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ, ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಂಶಪ್ರಮಾಣ ರಚನೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದು ಉಂಟು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅದೇತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಡೆಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಈಗ ಪ್ರಾತಿಭಿಧ್ಯ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಬಾಹ್ಯಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂಪ್ರದಾಯವೂ ನನ್ನಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ನೆನಪು ಬರುತ್ತದೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯ ಕಲಿತಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸ್ವಾರ್ಥ ಅಷ್ಟೇ. ಇದು ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಜಾತಿಯ ಮೇಲೆ ಪಾತನಿಧ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಜಾತಿಗೆ ಪ್ರಾತಿಭಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಗೋಣವೆಂದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗ ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ಐಕ್ಯತೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಡೆಯಿತೋ ಅದೇ ಪುನಃ ಜನಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಮತ್ತೆ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಂಗಡಣೆಯಾದುದೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಹಾಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಯಾವತ್ತೂ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಹಾಗೆವರೆಗೇ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ ಈಗ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನೇ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಾನಸಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ರೋಗ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುರೋಹಿತವರ್ಗ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು ನುಲಿಗೆ ಮಾಡುವುದು, ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಜಾಸ್ತಿ ರೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದ್ದರೋ ಅವರು ಆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್)

ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಂತೆ ದಾಸಾನುದಾಸರಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದ ರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಹವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಯಾವ ಜಾತಿಯವರೆಂದು ಕರೆಯಲಿ ? ಬುದ್ಧಿವಂತರೆಂದು ಹೇಳುವ ಜನರು ದಡ್ಡರನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಹ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ಮೆನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಇದು ನಿಯೋ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿತ ನಿಯೋ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ನಡೆಯಗೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೇನಾದರೂ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನನ್ನ ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು, ನನ್ನ ನೆಂಟರು, ಬಂಧು ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಯೇ ಹೊರತು ನನ್ನ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಿಂದುಳಿದವರಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಸೀಮಿತ ವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ್ ವಿನಿಮಯ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಯೇ ಹೊರತು ನಾನು ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವನೋ ಅದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು, ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕರ್ಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೊಳಕು ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿರುವವನ್ನು ನನ್ನ ಜಾತಿಯವನೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ದೇಶ ಅವನಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ನಾನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಜ್ಯಾನ, ವಿದ್ಯೆ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಸಂಪತ್ತು ಎಲ್ಲವೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗದೆ ಸಮಾಜವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ 5% ಕೋಟಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಕೋಟಿ ಜನ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದುವುದಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅರ್ಥವೇನು ? ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷವಾದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

12 Noon

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ 26 ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಪಂಡಿತ ಜವಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು 1929ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಯಿತು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ? ಕಾರಣವೇನು ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಂತಿ ಇದನ್ನು ಆಳುವವನು ದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸ್ವರಾಗಿರಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರಬೇಕು ಸುಧಾರಣೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಆದಿರತು. ಈ ಹೊತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹುಡುಗರು ಓದುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡವರು ನಿನಗೇಕೆ ವಿದ್ಯೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆಹಿಸಿದರೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಬಡ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ನಿಮಗೇ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಲ್ಲ ಇರಬಹುದು, 15 ವರ್ಷ ಇರಬಹುದು, ಆ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಅಡಿಸುವವರು ಯಾರು ; ದನಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವನ ತೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಬೇನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಮೌಢ್ಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ, ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಉಪಯೋಗ ವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಪುನಃ ಮುಲಗಿರುವ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಕೋಲು ಹಾಕಿ ಎಬ್ಬಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುನಃ ಆ ಲೆಕ್ಕ ಬರುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಅಷ್ಟನ ಪೆನರು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪುನರಾವೃತ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಏನೋ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹರಿಜನರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಗಿರಿಜನರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆಯವರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ನಾವು ಹೊಸ ಸಮಾಜ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಕರೆಯೋಣ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಮೊದಲು ಸ್ವಾರ್ಥ ಎನ್ನುವುದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳೆದಾಟುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ನೀರು ಸೊಂಟದವರೆಗೂ ಬಂತು ಆಗ ಮಗುವನ್ನು ಹಗಲ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ನಡೆದಳು ನೀರು ಹೆಗಲಿಗೆ ಬಂತು. ಆಗ ಮಗುವನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ನಡೆದಳು. ನೀರು ತಲೆಯವರೆಗೂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಲೇ ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಾನು ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಳಂತೆ; ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ. ಹೀಗೆ ಮೊದಲು ಬರುವುದು ಸ್ವಾರ್ಥವೇ. ನನಗೆ ನನ್ನ ಜಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತ್ರಲೈವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತ್ರಲೈವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೋ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಜಾತಿಯ ಷಚಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಷಚಾರ ನನ್ನ ತಲೆಯೊಳಗೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ.—ಈ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಗವರ್ನಿಂಗ್ ಮೇಂಟ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಲೋಕರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಪೆನ್ಷನರಿ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದು ನಿಂತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ? ತಾಲೋಕು ಬೋರ್ಡ್ ಆನ್ವಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೈಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯ ಗತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಹಣ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಬಹಳ ಹಿಂದಳಿಂದ ವರ್ಗದವನು ಎಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪರ್ವೆಂಟು ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಇದರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು, ನಾನು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾರ್ಥವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು? ಇಂತಹ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧಕರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು. ಯಾರು ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಕ ಸೇರಿದವರು ಅವರು ತೀರಾ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಜನರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಾತಿಯ ವಾದದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟರೆ ಯಾವ ಜಾತಿಯೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದೀನ ದಲಿತರು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಯಾವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೆ ಪಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರು ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸೆನ್‌ಸಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಜನರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಇಷ್ಟುಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಹನುಮೇಗೌಡರವರು ಏನು ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ ಈಗಿನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಾಗೂ ಬಸವಣ್ಣನವರು ನಮ್ಮ ಹೃತದಲ್ಲಿರುವ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಯಾವ ಒಂದು ನೀತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರೋ ಅಂತಹ ಈ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ತಂದು ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುವುದು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದದ್ದಲ್ಲ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಇವೇತ್ತಿ ನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೀರನಾಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರೂ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಯಾವ ಜಾತಿಯ ಜನ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಜಾತಿಯವರೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಬೇಕಾದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹವರು ಬರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರು ಅರ್ಹರಾಗಿ ದ್ದರೆ ಅವರೂ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಅರ್ಥ ಹಾಗೆಲ್ಲ. ಇವೇತ್ತಿ ನ ದಿವಸ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾದಂದಿನಿಂದಲೇ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಪಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ಒಕ್ಕಲಿಗರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇದ್ದರು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಪಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರು ಇಂತಹ ಒಂದು ಪುಶ್ಚ ಜಾತೀಯತೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ತುಂದಾ ಗೊಂದಲದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುತ್ತಿತ್ತು 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತೀಯತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ' ಎಂದು ಇರುವಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದವರು ಎಂದು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೇ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳು ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದವು. ಬಹುಶಃ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಾರಿಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳಿದ್ದರೂ ಇಂತಹ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಜನರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಎಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಪಠನ ಮಾಡಿ ಗ್ರಹಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಲ್ಲದೆ ಇತರರು ಯಾರೂ ಅಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದವರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇತ್ತು. ದನ ಕಾಯುವ ಜನರು ಹಾಗೂ ಸಾವಿರ ಒಡೆಯುವ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವ ಜನರು ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ವರ್ಗದವರು ಹಿಂದುಳಿದವರಾದರು ಜಾತೀಯತೆ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸರಕಾರದ ಒಬ್ಬರು ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನಿಗದಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳವರು ಎಂದು ಅವರು ಯಾವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಚಿಲಪೋಲಿನ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಳಿ ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರು ಹೋದೊಡನೆಯೇ ಅವರು ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಕೇಳಿದರಂತೆ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ತಮ್ಮ ಮುಖವೇನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಾತಿಗಳ ಮೇರೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಜಾತೀಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರೊಡನೆ ಪ್ರಸಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಕೆಲಸ ನಿಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಡವೇ ? ಅದನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರು ಹೇಳಿದುದು ಲಿಂಗಾಯತರು ಹಿಂದೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ನಾವು ಕಳಿಸಿದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಲಿಂಗಾಯತ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರಕಾರ ತಂದೆ ಈ ಲಿಂಗಾಯತ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರು ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಾನಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಇಚ್ಛೆಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ನೂಜನೆ ಬಂದಿದೆ. ಲಿಂಗಾಯತರಿಗೆ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಸರಕಾರದ ನೂಜನೆಗಳಿವೆ ಎಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ನೂಕು ಕಾಯುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಲಿಂಗಾಯತರೂ ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಅಂಕುಷ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂದು ಕೂಡ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜನ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ತೀರಾ ಹಿಂದುಳಿದು ಬಹಳ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಆದಮ್ಗೆ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಇಂತಹ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ನೀವು ಏಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಲಹೆಗಳು ನಿತ್ಯವೂ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಾತೀಯತೆಯ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯವಾಗ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾವು 'Silence is acceptance' ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿವೆ, ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅವರು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಆದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹೆಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್.—ತಮಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಾರ ಸ್ಥಂಭವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಠಗಳೇನಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ, ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರವರೇ, ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರು ಮಠಗಳು, ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಠಮಾನ್ಯಗಳು ಕೇವಲ ಲಿಂಗಾಯತರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಲಿಂಗಾಯತರಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಮಠಗಳಿವೆ, ಮಾನ್ಯ ಇದೆ, ಸ್ವಾಮಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದಾಗ ನನಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ. ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಪಾಪ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಿಗಳಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹರಿಜನರಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ, ನಾನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಗಂಡ, ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಇರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಅಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ನಮಗೇನಾದರೂ ಪುತ್ರಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದೀತು, ವಂಶ ಬೆಳೆದೀತು ಎಂಬ ಅಸೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು, ಒಂದು ರತ್ನಗಂಬಳಿ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆಯಿಂದ ನೇಯ್ದು ಒಂದು ಜಮಖಾನವನ್ನು ತಂದು ಹಾಸಿ, ಅಲಂಕಾರವಾಡಿ, ಗುರುಗಳನ್ನು ಪೂಜೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. 3000ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಒಂದು ಜೊತೆ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ, ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಸವಾರಿ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಗುರುಗಳು ಪೂಜೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಪತಿ ಪತ್ನಿಯರು, ಕೈಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪುತ್ರಸಂತಾನವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು ಗುರುದೇವಾ ಎಂದು ಗುರುಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಾ ನಿಂತರು. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ರತ್ನಗಂಬಳಿ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆಯ ಜಮಖಾನವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಅಂತಹ ಭಕ್ತಿ ಇವನು, ಇಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿರತಕ್ಕ, ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ರತ್ನಗಂಬಳಿ ಮತ್ತು ಜಮಖಾನವನ್ನು ಹಾಸಿದ್ದರೆ, ಇವನು ಶ್ರೀಮಂತನೇ ಇರಬೇಕು, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಾಣಿಕೆ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ನಿದ್ದಪ್ಪ)

ಯಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ವಾನಸ್ಥಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಜಮಖಾನ ಹಾಸ್ಯೋಲ್ಲೋಕಾಯಿತು, ಕಂಬಳಿ ಹೊಡೆದೊಲ್ಲೋಕಾಯಿತು, ಜಮಖಾನ ಹಾಸ್ಯೋಲ್ಲೋಕಾಯಿತು, ಕಂಬಳಿ ಹೊಡೆದೊಲ್ಲೋಕಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದರು. ಕೈಚೂಡಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆ ತಕ್ಷಣ ಆ ಮಂತ್ರದ ಅರಿವಾಯಿತು. ಕೂಡಲೇ ಗಂಧನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು, ಗುರುಗಳು, ಜಮಖಾನ ಹಾಸ್ಯೋಲ್ಲೋಕಾಯಿತು, ಕಂಬಳಿ ಹೊಡೆದೊಲ್ಲೋಕಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕಂಬಳಿ ಜಮಖಾನವನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು. ಜಮಖಾನ 3000 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಕಂಬಳಿ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಒಟ್ಟು ಐದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರಿಸುವುದು ಎಂದು ಗಂಧನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಗಂಧ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಹೇಳಿದ: ಹೊರಗಡೆ 3000 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳುವ ಜೊತೆ ಎತ್ತಿವೆ, 1000 ರೂಪಾಯಿ ಗಾಡಿ ಇದೆ, ಸಾವ್ಯಾನಿರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡ, ಎಂದು ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಪಾಕಿ ತೀರ್ಥ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಎತ್ತು ಹೂಡೋಕಾ ಯಿತು, ಗಾಡಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಗಾಢರಿಯಾಯಿತು. ಇವನು ಸರಿಯಾದ ಶಿಷ್ಯ ಎಂದು ಕೊಂಡು, ನನ್ನರು ನನಗೇ ಇರಲಿ, ನಿನ್ನದು ನಿನಗೇ ಇರಲಿ, ಎಂದು ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಹೀಗೆ ಎರಾನ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಎರಾನ್ ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳು ಅಂಥವಲ್ಲ. ಅದ್ವಪ್ಪಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಕಾಳತುಕೊಂಡು ಬಂದು ತಕ್ಷಣ ಇಡೀ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ. ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳು ಆನುಚಾನವಾಗಿ ಬಂದ ಮಠಮಾನ್ಯಗಳಲ್ಲ. ಊರೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಠಗಳಿವೆ. ಊರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಸೊಸೈಟಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಊರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಮಠ ಅಗಿವೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸೊಸೈಟಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಮಠಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೆ ಅಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೊಂದು ಮಠಗಳು ಸಮಾಜಜೀವಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಫುಟ್ಟರಂಗನಾಥ ಅವರು ಮಠಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಶುದ್ಧವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟಿದಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಹತ್ತಿರ ಇಬ್ಬರು ಶಿಷ್ಯರು ಇದ್ದರು. ಆ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಅಸ್ತಿಯಿರಾನ್ ನ ಸಿಸಿಹೋಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಸಾಮಾನುಗಳು, ಅಸ್ತಿ ಎರಾನ್ ಮಾರಿದರು. ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಮಾರಿದರು, ಈ ಇಬ್ಬರು ಶಿಷ್ಯರು, ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಓಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಗತಿ ಏನು ? ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಕುಮಾರ ಪಾರ್ಕ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಎಂಡಿವಿಜಯರ್ ಅಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಯಾರ ಮನ ನೋಯಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಂಡಿವಿಜಯರ್ ಅಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಶಿಷ್ಯರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಗುರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜೀವನಮಾಡೋಣ ಎಂದುಕೊಂಡು, ಗುರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನೀನು ಮುಂದೆ ಹೋಗು. ನೀನು ಮುಂದೆ ಹೋಗು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಫುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಮೊನ್ನೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರು ಅರಸುಗಳ ಕೈಗೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇಬ್ಬರು ಶಿಷ್ಯರ ಗುರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರು. ಗುರುಗಳೇ, ಎರಾನ್ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಎರಾನ್ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಯಾವುದೋ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಗತಿಯೇನು ? ನಮಗೂ ಏನಾದರೂ ದಯೆ ಪಾಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜೀವನಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳು: ಕುದುರೆ ಆಯಿತು, ಅನೆ ಆಯಿತು, ಒಂಟೆ ಆಯಿತು, ಅಸ್ತಿ ಆಯಿತು, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಆಯಿತು, ಎರಾನ್ ಮಾರಿ ಆಯಿತು. ಇದುವರೆಗೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಎರಾನ್ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಈಗ ಏನು ಕೊಡೋಣ, ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕುದುರೆಗಳು ಉಳಿದಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಬ್ಬರು ಶಿಷ್ಯರು ಎರಡು ಕತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಬರ ಬರುತ್ತಾ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕತ್ತಿ ಸತ್ತುಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಮನ್ಯೂರ್ ಮಾಡು

ವದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಇರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅದರೊಳಗೆ ಕತ್ತೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ, ಕಾವಿ ಶಲ್ಯ ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಕೂತುಕೊಂಡರು. ಫುಟ್ಟು ಸ್ವಾವಿಯಂಥವರು ತಮ್ಮ ಮಗಳಿಗೆ ಗಂಡು ಹುಡುಗನನ್ನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾವಿ ಬಟ್ಟೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತರು, ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೊಂಡು ಎರೆ, ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಎಂಟಾಣ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಈ ಶಿಷ್ಯರು ಕಾವಿ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವವಿದೆ ಎಂದು ಕೊಂಡು ಕಾವಿಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದರು. ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯ ಅಲ್ಲೇ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿದ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯ ಕತ್ತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋದ. 4 ವರ್ಷ ಅದಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಮಠ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಕುಳಿತು ಬಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಇವನ ಸ್ನೇಹಿತ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ. ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಭಯದಿಂದ, ಏನೂ ಅನ್ನಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಠದೊಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದ. ಉತ್ಸವವಾದಮೇಲೆ ಒಳಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಲೌಕಿಕವಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ. ಇದು ನಿನ್ನ ಮಠ ನಾನೂ ಒಂದು ಮಠ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕತ್ತೆ ಮತ್ತು ಕಾವಿ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟೇ ರಾಜ್ಯ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಠದ ಮಾನ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅನ್ಯೂಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು, ಅಥವಾ ತುಳಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಜನಾಂಗ ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು.—ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಠಗಳು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಡವೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಾವು ಬಂದಿರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು.—ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮಠಗಳು ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮಠಗಳು ಬೇಡ ಎಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದ ಅರ್ಥ ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಆಗಬೇಕು, ಯಾರಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಲ್ಲಬೇಕು, ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇವೊತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರವವರು ಇದ್ದುಬಿದ್ದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರವ ಇರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಗತಿ ಏನು ? ಅವರು ಏನು ಆಗಬೇಕು ? ಅವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದೇ ? ಹಾಗಾದರೆ ಅಂತಹವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ? ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಬೇಕು ? ಅವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಈಗತಾನೇ ಅನ್ಯೂಷ್ಯರು ಯಾರು ಚಕಮಕಿ ನಡೆಯಿತು. ಅನ್ಯೂಷ್ಯರಿಗೆ ಏನು ದೊರೆಯಬೇಕು ಅದನ್ನು ಅನ್ಯೂಷ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರು ಲೂಟಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಸೆನ್ಸಸಸ್ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಜಾತಿ ಬೇಜಿ ಬಿತ್ತಿರಿ ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ಣಯದ ಅರ್ಥ ಅಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಯಾರಿಗೋ ಸಲ್ಲುವುದು ಯಾರಿಗೋ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಾಯಿ ಇದ್ದವನು ಗೆದ್ದು ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 60 ಜನ ಹರಿಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏನು ಇವೆ,

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇಲ್ಲ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಾರೆಲ್ಲೋಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರಸಿಡೆಂಟ್ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವನಿಗೆ ಬೇಡ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಡಿ ಅಥವಾ ರಾಮಬೋಯಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅವರನ್ನು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಅಳತೆಕೋಲಿನಿಂದ ಅಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಜಾತಿ ಜನಗಣತಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಜಾತಿ ಬೆಳೆಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅದಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ದಯವಿಟ್ಟು ಲಂಗಾಯಿತರು ಹೋಗುವ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮುಚ್ಚಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೋಗುವ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮುಚ್ಚಿಸಿ, ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯಾನರು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಅಡ್ಡಬೀಳೋಣ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಏನು ಏನು ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅದು ಸಲ್ಲಲಿ. ಸಲ್ಲುವುದರಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀರಿ ? ಗೆಳೆಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು, ಬಸವಣ್ಣನವರು, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆ ಇರ ಕೂಡದು, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜಾತೀಯತೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಗಾಂಧಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ ? ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ ? ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತಿಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನ ಗಾಂಧಿ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಅವರನ್ನು ಕೊರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, 800 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಸವಣ್ಣನವರ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕೊರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೀಮಂತನಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಲಪಟಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ನುಬಿ ಜೀವನ, ಭೋಗ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿರುವೆಯೇ ಹೊರತು ದೀನದಲಿತ ವರ್ಗ, ನೋಂದಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ? ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯಲ್ಲೂ ನೋಂದಿರುವವರಿಗೆ ಏನು ಏನು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವ ವಿಚಾರ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಆಗ್ರಹಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗೆಳೆಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಹೇಳಿದರು ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಂದೇ ಇರುವವನಿಗೆ ಕಾರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು ಮರಕ್ಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. It is a universal truth. ಅದು ಯಾರದೋ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವವರು ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇರಲಿ, ಹಿಂದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಗಂಟಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಾವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ನಮಗೆ ಎಟಕದೆ ಇರುವಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಕೂರಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ರೆಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಾವು ಬಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡೆ ದೋಣಿಯನ್ನು ನಡೆಸೋಣ. ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾತಿವಾದ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಇದೆ, ಮೇಲು ಕೆಳು ಎನ್ನುವುದು ಏನು ಇದೆ, ಅದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಯಾವುದೋ ಒಣ್ಣು ಬಳಿದುಕೊಂಡು ನಾಟಕೀಯವಾಗಿ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಈಗ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಠಗಳು ಆದುವು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಿ. ಈ ಜಾತೀಯತೆ ಹುಟ್ಟುವ ವ್ಯವಹಾರ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಆ ದಂಧೆಗಳು ಬೇರೆ ಇವೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಬೇರೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಭೋಜನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆದಾಗ ನೋಡಿ, ಯಾರು ಹರಕು ಬಟ್ಟೆ, ಚಂದಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಯಾರು ನೋಡಲಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೂ ಆಹಾರ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಬಡತನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹರಕು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವವರು ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಬಂಧು ಬಳಗ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರವರಿಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ! ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯದ ಅದಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರತಕ್ಕಂಥ ತಾವು ಹರ್ಷ ಹೋಟರ್‌ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಬನ್ನಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಟ್ಟಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ

ಉಟದ ಎರೆಯನ್ನು ಉಟವಾದ ತಕ್ಷಣ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ತೊಟ್ಟಿ ಎಂಜಲು ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಅಥವಾ ಗಾಂಧಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವಯಾವ ಕೋಮಿನವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ? ಅಂಕಿನಂಪ್ಪ ಇದೆಯೇ? ಆ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಸೆನ್ಸಸ್‌ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಯಾವಯಾವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮುಂದಿದ್ದಾರೆ, ವಿಧ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದಿದ್ದಾರೆ ಇವೆಲ್ಲದರ ಒಂದು ಅರಿವು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಜನಗಣತಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ಮುಖಾಂತರ ನಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿವಸ ಏನು ಮೇಧಾವಿ ಜನ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿರುವ ಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇವತ್ತು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಹೇಗೆ ಜಾತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಅವರು ಯಾರು? ಅವರ ಜಾತಿ ಯಾವುದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಿಧುತ್ಯ.—ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳಿ. ಇವೊತ್ತು ಧರ್ಮ ಸ್ತಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರ ಎರಡು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೋಗಿ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿನದ ದಲಿತ ವರ್ಗದವರು ಹೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ದಿನದ ದಲಿತ ವರ್ಗದವರು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ ಎಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಯಾರೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ಆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನರು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಒಪ್ಪದೇ ಇರತಕ್ಕವರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವಾಮಿ ಈಶ್ವರ, ಈಶ್ವರಾಧನ ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಯಾರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜ್ಯೋತೀತೀತ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕು, ಸಮಾಜವಾದ ಸಮಾಜವಾಗಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳುವವರೇ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿ ತಕ್ಕೂಡಲೇ, ಶಾಲಾ ಹೊಸುತ ರೆಂಧು ಕಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ಯಾವ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ನೀವು ಹೇಳುವುದು ನಾಟಕೀಯವಲ್ಲವೇ? ಮೊದಲು ಇಂಥದ್ದು ಬಂದ್ ಮಾಡಿಸಿ. ದೀನದಲಿತ ಜನ, ಯಾವಯಾವ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಏನು, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೇಕು ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಇಂಥ ಒಂದು ಜನಗಣತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪದೇ ಹೋದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ದಯಮಾಡಿ ಈಗ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ನಾಕರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂಬ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಜಾತಿ ಜನರನ್ನು ಬೈಯುವುದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಜಾತಿ ಜನ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೈಯುವುದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ದೀನದಲಿತರ ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಏನು ಒಂದು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಮಾಯವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತವಾತಾವರಣ ನೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ದಯಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್ (ಬೆಲೂರು).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಗೆಳೆ ಮರು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು, ಈಗ ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಜನ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಏನು ವಾದವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅ-ವಾಡುವುದಾದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಜಾತಿಯ ನೊಂಕು ತರೆ ಎತ್ತುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಎರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದು ಜೊತೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಎರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್)

ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗರಾದರೋ ಈ ವಾದಗಳೂ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದವು? ಈ ಮನೋದಯನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತರಬೇತಾಯಿತು ಎಂದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲವೆಯಾದಾಗ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನೀವು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ ಈ ಮಠಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದರು. ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಚರ್ಚನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರು—ನಿಜ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಂದಾಗ, ತಂದಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳು ತಪ್ಪು ಎಂದು ವಾದವಿವಾದಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಾಂತಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ನಾವು ಊಹೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು. ಯಾರುಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆತಿದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ತೆಗೆದು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ವಾದವಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೋಮಿನ ಜನ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದವರಿಗೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಕ್ ಮತ್ತು ಶೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಶೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರ್ಚು ಆಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಏನು ಶೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ವಾದ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು, ಆ ವಾದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬಹುಶಃ ಈ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ರಾಜಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಬೇರೆ ಶೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಕ್‌ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಬೇರೆ. ಶೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಆದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ಬಾರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದೋ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೋ ಆಗಿರುವ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಆ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜನಗಣತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೂ ನಾನು ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್‌ಗೆ ಆಗಿ ಆ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾತಿ ಆಧಾರದಿಂದ ಯಾವಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಪತ್ತೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೆನ್‌ಸಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಎನ್ನು ಸೆನ್‌ಸಸ್ ತೆಗೆಯುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ನೀವು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ನಿರ್ಣಯ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡನ್ನು ಬಹು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಪರೇಟ್ ಎರೊಕ್ಲೋರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕದಾಡಿ.—ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಫಿರೋಕ್ಲೋರೇಟನ್ನು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫಿರೋಕ್ಲೋರೇಟ್ ಕ್ಯಾಸ್ಕ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಹರಿಜನ ಕೋಮಿನವರನ್ನೂ ಹೇರಿಸಿ ಅವರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೇನೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎರೊಕ್ಲೋರೇಟ್ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ? ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಕ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ ಆ

ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇಟ್ಟುದಾದರಿಂದಲೇ ಈ ಒಂದು ರೈಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್, ಲೆಫ್ಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ನೀತಿಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲೋಕ್ಯೂರರ್‌ರೋಲರ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿ ಯೂದು ಕೋಮಿನವರೂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಹೌ ಜನರು ಎಲ್ಲೆ ಇರಲಿ ಅವರಿಗೇನೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಎಲೋಕ್ಯೂರರ್‌ರೋಲರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲು ಅನ್ವದ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್.—ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಾನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ತಪ್ಪು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬಲಗೈ ಮತ್ತು ಎಡಗೈ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಳ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಒಳಪಂಗಡಗಳ ವಾದವಿವಾದಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೆನ್ಸಸ್ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಎನೊಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಾತೀಯತೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೆನ್ಸಸ್ ನಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಾತೀಯತೆ ಹಟಾಪೋ ಆಗಬೇಕು ಅದು ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಎರೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಜಾತಿ, ಜಾತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಯಾವಯಾವ ಜನಾಂಗ ಎಷ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ, ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಕೋಮಿನ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ ವರ್ಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಕ್ಲಾಸ್ ಸೆಕೆಂಡ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಕ್ಲಾಸ್ ತಿರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಮಗಿಲ್ಲಿರಿಗೂ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವಿವಾದವೇ ನಡೆಯಬೇಕು ಆಗಿ ಕರ್ಲೆಚರರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೋಮಿನ ನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ದರ್ಜೆಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ವಿವಾದವೇ ನಡೆಯಿತು. ಬಹುಶಃ ಆಗ ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಒಂದು ಜಾತಿ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಮರೆಯತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುನರಪಿ ಪುನರಪಿ ಈ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವಂಥ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಾಳೂ ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಏತಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈವೊತ್ತಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡ ಬೇಕು ಅನು ವದಪ್ಪಿ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಡ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಇಲ್ಲದೆ ಇರ ತಕ್ಕಂಥಾವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಆ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ನಾವು ಹೋಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಡಿ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ನಾವೂ ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದು ಒಟನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟು ಕೇಳುವಾಗ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಡುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂಥು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ, ಅವರ ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿಸುತ್ತೀರಿ, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೂತಿರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇ ಆದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ವರ್ಷದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 14ನೇ ತಾರೀಖು ಸರ್ವೇಯರು ನನ್ನ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್)

ಮನೆ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ತಲುಪಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲರ ತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹಿತ ಸರ್ವೇಯವರಲ್ಲದವರನ್ನು ತುಳಿಯಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಬಹುಶಃ ಇಂಥಾ ಒಂದು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ಒಬ್ಬ ಎಂ.ಎರ್.ಎ. ಮೇಲೆ ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮನೆ ಮೇಲೆ ಏನು ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾವರಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಉನ್ನತಸ್ಥಾನದಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥಾವರಾಗಲಿ ಈ ರೀತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲರನ್ನು ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಎನು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಹರಿಜನರು ಯಾವ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಒಂದು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ಹಣ ಹರಿಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೂದ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಯಾರನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಎರಕ್ಟನ್ ಟೈಂನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾರೇ ಎನು ಬಾಕಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಓಟಿನ ಪಶುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆವಲ ಒಟಿ ಗೋಸ್ಕರ ಈ ಸಂಖ್ಯಾ ಗುರಿ ಇದೆಯೋ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಏನು ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಥೋರಣ್ ಏನು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ ತಾವು ಎರಕ್ಟನ್ ಮ್ಯಾನಿಫೆಸ್ಟೊ ಅನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒದುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಅಪಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಅದನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಜಾತಿ ಜಾತಿಮೇಲೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರಿದ್ದಾಗ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಜಾತಿ ಎಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಜನಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಕೇಳತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 1947ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತತ್ವತಾ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತು? ಮತ್ತು ಈವೊತ್ತು ಅಂದರೆ 1974ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಇದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾವು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಅವರು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಜರಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಸ್ತತ್ವತಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೃಪಾತಿ ಎಂದು ಪಹಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾರಾದರೂ ಎಂ.ಎರ್.ಎ. ಅಥವಾ ಎಂ.ಓ. ಆಗಲಿ ಹೋಗಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎನ್ನುವಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಡೆದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಎರಕ್ಟನ್‌ಗೂ ಕೂಸಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—The House will now adjourn to meet on Monday, 18th March 1972 at 1 P.M.

The House adjourned at One of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 18th March 1974.
